

освіти : підручник. (В. В. Олійник ред.). ДВНЗ "Ун-т менедж. освіти". 2019. https://lib.iitta.gov.ua/718812/1/%D0%97%D0%9D%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%92%D0%98%D0%94%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF_24_06_2019%20%282%29.pdf

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-434-7-9>

Лимар Л. В.

*кандидат психологічних наук, доцент,
директор Навчально-наукового центру неперервної професійної освіти
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця*

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: ОГЛЯД

У сучасній післядипломній медичній освіті широкого поширення набувають сучасні інноваційні технології навчання, серед яких – симуляційне навчання, гейміфікація, онлайн-платформи, тощо. Симуляційне навчання та технології віртуальної (VR) і доповненої реальності (AR) стали важливими складовими процесу післядипломної підготовки у світі. Ці технології забезпечують ефективний підхід до відпрацювання медичних навичок у контрольованих умовах, що значно підвищує безпеку пацієнтів та якість надання медичних послуг.

Симуляційне навчання дозволяє лікарям та здобувачам відпрацьовувати клінічні маніпуляції без ризику для пацієнтів, використовуючи манекени різних рівнів складності, симуляційні центри та операційні. Важливою складовою цього методу є можливість багаторазового повторення процедур, що підвищує впевненість та майстерність лікарів. Окрім цього, симуляційне навчання допомагає розвивати командну роботу та критичне мислення в умовах наближених до реальних клінічних ситуацій [6].

Віртуальна реальність (VR) надає лікарям можливість зануритися у тривимірні моделі людського тіла для проведення хірургічних тренувань або діагностичних процедур. Це дозволяє багаторазово відпрацьовувати складні операції, уникати ризиків і вдосконалювати техніку виконання медичних втручань. Доповнена реальність (AR) також активно використовується у медичній практиці, дозволяючи лікарям отримувати візуалізацію анатомічних структур чи діагностичних даних

безпосередньо під час операцій або оглядів пацієнтів, що значно підвищує точність виконання процедур [2].

Симуляційні центри та VR/AR-технології стали важливим інструментом у післядипломній підготовці лікарів, оскільки вони забезпечують можливість моделювати рідкісні клінічні випадки, що дозволяє лікарям готуватися до найрізноманітніших ситуацій, з якими вони можуть зіткнутися у реальній практиці[5].

Перевагами цих технологій є безпека навчання, можливість миттєвого зворотного зв'язку, розвиток критичного мислення та командної роботи, а також підвищення точності діагностики та лікування. З огляду на ці переваги, впровадження симуляційного навчання та VR/AR у післядипломну медичну освіту сприяє підвищенню рівня підготовки медичних працівників та покращенню якості надання медичних послуг. На жаль, вони не широко популярні в Україні через високу вартість, коли в європейських закладах медичної післядипломної освіти вони широко використовуються.

Інтерактивні платформи та форуми в медичній освіті відіграють важливу роль у професійному розвитку лікарів та медичних фахівців, забезпечуючи можливість обміну знаннями та досвідом на глобальному рівні. Лікарі можуть обговорювати складні клінічні випадки з колегами з усього світу, отримувати експертні думки та консультуватися щодо альтернативних підходів до лікування. Такі платформи сприяють міждисциплінарній взаємодії та покращенню якості діагностики і лікування. Наприклад, платформи на зразок Doctors.net.uk або Medscape дозволяють лікарям брати участь у форумах, обговорювати актуальні теми та проходити сертифіковані курси.

Інтерактивні платформи також забезпечують глобальну співпрацю та можливість для лікарів підвищувати свою кваліфікацію через участь у міжнародних конференціях, вебінарах та майстер-класах. Важливим аспектом є можливість практичної роботи з реальними клінічними випадками в інтерактивному форматі. Це дозволяє лікарям вдосконалювати свої знання та навички, працюючи з реалістичними клінічними сценаріями, отримуючи при цьому миттєвий зворотний зв'язок.

Гейміфікація в медичній освіті також є важливим інструментом для підвищення мотивації та залученості лікарів. Впровадження ігрових елементів, таких як бали, рівні та нагороди, сприяє активному засвоєнню матеріалу та розвитку клінічного мислення. Лікарі можуть брати участь у медичних квестах, симуляціях та вікторинах, які моделюють реальні клінічні випадки. Це забезпечує безпечне середовище для відпрацювання складних процедур, дозволяючи лікарям навчатися на своїх помилках без ризику для пацієнтів, що значно підвищує ефективність освітнього процесу [6].

Останньою, хоч і не інноваційною рисою післядипломної медичної освіти, проте дуже важливої, є індивідуальний підхід, що відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного та результативного навчання лікарів і медичних фахівців [1]. Він базується на врахуванні особистих потреб, професійних цілей, рівня підготовки та специфічних обставин кожного здобувача, що дозволяє максимально підвищити ефективність процесу навчання. Оскільки медична практика вимагає багатогранних знань і навичок, індивідуалізація навчальних програм є важливим інструментом для підвищення кваліфікації та вдосконалення професійних компетентностей лікарів.

Одним із ключових аспектів індивідуального підходу є персоналізація навчальних планів. Це передбачає адаптацію освітніх програм до специфічних потреб кожної спеціальності. Гнучкість навчання дозволяє обирати формат навчання, поєднувати роботу з підвищенням кваліфікації, а також налаштовувати темп навчання залежно від індивідуальних обставин.

Індивідуальний підхід також сприяє постійному моніторингу прогресу навчання через надання зворотного зв'язку. Це дозволяє лікарям отримувати рекомендації щодо подальшого розвитку, що робить навчальний процес більш ефективним і практично орієнтованим. Акцент на практичне навчання, яке включає симуляційні тренування та участь у реальних клінічних випадках, допомагає лікарям відточувати свої професійні навички в умовах, максимально наближених до реальних.

Таким чином, індивідуальний підхід у післядипломній медичній освіті сприяє максимально ефективному навчальному процесу, зокрема завдяки персоналізації навчальних програм, гнучкості та практичній орієнтації. Він дозволяє лікарям зосередитися на розвитку необхідних компетентностей, забезпечуючи постійний професійний ріст та підвищення якості надання медичних послуг.

Література:

1. Воробйова О. М., Прокопенко В. В. Реалізація технології індивідуального навчання як умова якісної медичної освіти. *Імідж сучасного педагога*. 2023, (4 (211)), 70–75.

2. Єгоренков А. І., Пашенко В. В., Шкроб'як А. С., Кушнір І. О. Інтеграція знань на прикладі інформаційно-навчальних кейсів за темою «Віртуальна реальність для медицини та освіти» та «Біофізичні та біомедичні аспекти кардіотокографії» для студентів медичних спеціальностей 2023.

3. Качан Б. М. Гейміфікація в системі новітніх технологій навчання іншомовної компетентності студентів медичних вищих навчальних закладів. *Народна освіта*. 2017, (2), 55–59.

4. Косьяненко, С. М. Роль симуляції у медичній освіті. *The 9th International scientific and practical conference "Study of world opinion regarding the development of science"*. 2022.

5. Мельник І. Ю., Нефьодова Г. Д., Задирай Н. М. Доповнена та віртуальна реальність як ресурс навчальної діяльності студентів. *Інформаційні технології та комп'ютерне моделювання: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. 2018, 61–64.

6. Постернак Н., Токменко І., & Яніцька Л. Застосування гейміфікації під час проведення практичних занять з дисципліни «Медична біохімія». *Освіта. Інноватика. Практика*. 2023, 11(6), 13–21.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-434-7-10>

Литвиненко Н. П.

*доктор філологічних наук, професорка,
завідувачка кафедри мовної підготовки*

Національного медичного університету імені О. О. Богомольця

Мірошніченко О. С.

викладачка кафедри мовної підготовки

Національного медичного університету імені О. О. Богомольця

ХАРАКТЕРИСТИКА ВЗАЄМОДІЇ ІННОВАТИВНИХ І ТРАДИЦІЙНИХ ПРИНЦИПІВ МОВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Мобільність сучасної освітньої системи, адаптація навчання молодого покоління до швидких перетворень сьогодення – це ті реалії, на які чутливо реагує й мовний освітній процес. Інновативна викладацька діяльність у ЗВО покликана забезпечити переосмислення, удосконалення попередніх здобутків разом зі впровадженням нового й прогресивного в навчанні.

Інноваційний зміст науково-педагогічної діяльності, спрямований на формування у здобувачів вищої освіти інновативних компетентностей, забезпечує підвищення результативності освітнього процесу [1]. Упровадження інновацій в освіту зумовлює необхідність уведення нових дидактичних методів, нових технологій професійного навчання, на що вказують науковці й викладачі-практики медичних ЗВО (Г. Алексеева, Н. Мирончук, О. Мурзіна, Н. Остапович, Д. Остапчук,